

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér. Előfizetési pénzek és reklamációk BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.</p>	<p>Felolvasó szerkesztő: SINKOVICH ELEK. Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.</p>	<p>Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények e lap szerkesztőségébe küldendők. Hirdetési díj: 3 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér. Nyitlitter petitsora 50 fill.</p>
--	---	---

Tanév kezdetén.

Eltelt a pihenő idő. E hét folyamán tanító és tanítvány újult erővel veszik fel a munka megszokadt fonatát, hogy azt egy hosszú időn át ismét tovább fonják.

Az eredményes együttműködés egyik legnagyobb tényezőjének kell lennie még a család hozzájárulásának is, mert a gyermek tanításában, nevelésében, természetes hivatásából kifolyólag kell, hogy részt vegyen az anyja és az egész család is; másodsorban pedig természetesen nevelőtanítónak bizonyult a természet és az egész társadalom is.

Az iskolán kívül eső nevelői faktorok hatása esetleges és csakiv a legnélkülözhetetlenebb szükségletek elemi kielégítésére szorítkozik.

A mindennapi kenyérkereset nagy munkája sokszor lehetetlenné teszi ugyan az anyának, az apának, a családnak, hogy nevelői tisztükben megfelelően és eredményesen eljárjanak; de ez még nem menti föl őket ama szent kötelesség teljesítésétől, melylyel gyermekeik iránt tartoznak és amit az iskola nevelő-tanító munkájának eredménye volta tőlük meg is követel.

Általánosan elismert igazság, hogy az iskola csak úgy oldhatja meg épen nem könnyű, de annál nemesebb feladatát, ha minden megengedhető alkalmat megragad azon célból, hogy az iskola és a szülői ház közti űrt, a lehetőség áthidalja. Alkal-

mat kell szolgáltatni, hogy a szülő mentől gyakrabban bepillantathasson az iskolai életbe, hogy lássa és meggyőződjék arról, hogy ez az intézmény az, amely leginkább rászorul a szülői ház jóindulatára, őszinte barátságára és szeretetére.

Csalódik az, aki azt hiszi, hogy ha a szülőknek befolyást engedünk az iskolai életbe, elértük a célt. Sőt talán többet artunk, mint amennyit ez által használni akarunk.

Az emberek gyarlók és szakszerűségük hiányában az iskolának oly barátai válnak, kikről így szól a tapasztalat: „Uram Istennem, ments meg a jóbarátaimtól, ellenségeimmel majd elbáno magam“.

Nem úgy kell képzelnünk az áthidalást, mint az sok helyen az iskolák igazgatásában és vezetésében kifejezett nyer.

A laikus közönséget mintegy észrevétel nélkül kell meggyőzni az iskola iránti kötelezettségéről; jogaival pedig kíméletesen kell bánni, mert az ellenkező eljárás megboszulná magát.

A szülők megnyerésére legalkalmasabbak azok az ünnepélyek, amelyekben az iskola kivetkőzik az ő szakszerűségéből és családi jelleget ölt, mert ilyenkor legkönnyebben lehet az iskolának a szülőket megnyerni.

Ily alkalom az iskolai év ünnepélyes megnyitása, melyre az összes szülőket, tanügybarátokat meg kellene hívni.

A gyermekek ott látják szülőiket, ott

látják a tanítót, aki a szülőkhöz és hozzájuk oly nyájas. A szülők is látják a közös érdeklődést, ott érzik a közös örömet, m által bizalmat és ezzel az iskola és a tanító iránti tiszteletük növekszik.

Hogy pedig ez mily nagy befolyással bír a gyermekekre és az iskola fiz hónapi munkájának eredményére, azt fölsőleges fejtegetni.

Kísérje a hosszú munkát az Ég áldása, hogy annak eredménye édes hazánk boldogítására szolgáljon!

Készülünk a télre.

Sivár perspektívát tár elének az ősz, s nyomozható érzés fog el, ha a télre gondolunk. Miből fog a hideg, semmit nem jövendelő télén át megélni a föld népe, melylyel oly mostohán bánt el az idén a föld? Nemcsak, hogy ruhára, vetőmagra való alig marad az ország számos vidékén, de biztos és szomorú kilátás van arra, hogy január táján már betevő falat sem lesz sok helyütt. Falvak, járárok lesznek, ahol ismeretlen fogalommal válik a szegény nép között a buzakenyér, a hus, de még a tej és a vaj is.

Az esőzés, mely hónapok óta tartó tikkasztó szárazság után végre bekövetkezett, igaz, hogy javított valamelyet az általános helyzeten. De csak ott javíthatott, a hol még volt javítani való. Sok helyütt nem

TÁRGA.

Ó mondd!

Tölem tanultál meg szeretni,
Csökölki forrón, lázasan,
Ó mondd, a csóknak, mit másnak adtl,
Csak olyan édes ize van?

Ó mondd, mikor szivére hajtod
Gyönyörű fürtös fejedet,
Csak ugyanaz az érzés járja
A szivedet és véredet?

Ó mondd, mikor fülebe sugod,
Csak őt szeretted, senki más,
Nem akad-e meg akardán
Az a szerelmi vallomás?

Ó mondd, holdog tudsz lenni újra
En nélkülem, de övele?
Nem érint meg az elmulásnak
Dermesztő, zokogó szele?

KONDOR IMRE.

Jó szerep.

Az asszony. Abban a korban, amelynek illatos virulása őt-hat esztendővel téveszt meg a legnagyobb conaissance is.

A férfi. Harminc esztendő körül, de a szerelmi viharok vágya kezd már benne a derék és nyugodt polgári jölet megbeszélésbe csillapodni.

A leány. Űde gyerek, elpirul a lelke a boldogságtól meg csak a gondolatára is, hogy ő neki szabad lesz már azt szeretnie, akit a papa meg a mama méltónak tart erre.

I.

A férfi: Háborus hangulat?

Az asszony: Kezdem unni a dolgot.

A férfi: Ez tehát a bevezető zene a kitesékeléshez?

Az asszony: Ez a kérdés egy darab a maga enjéből. Érti és tudja, miről beszéltek, de azért sem úgy akarja tudni. Olyan az utóbbi időben a magaviselete, a modora, a hangja, hogy mindegyik külön-külön vérig sértő és ha azt mondom csak, hogy unom a dolgot, még előkezey is vagyok.

A férfi: Mindenesetre, de — önmaga iránt.

Az asszony: Ne merjen így beszélni . . . Azt mondom, hogy unom a dolgot, mert reszketek a megalazástól, hogy így bánik velem.

A férfi: Tehát elegia?

Az asszony: Azt képzeli, hogy ez a minden áron mosolygó nyugodtság másnak tünik előttem, mint amicsoda?

A férfi: Enyje kezdek kíváncsi lenni . . .

Az asszony: Csodálatos: három esztendő alatt az összes hazugságaiban nem volt annyi rosszaság, mint ebben az egyetlen mondatában.

A férfi: Csak rossz vagyok? Miért nem gonosz?

Az asszony: Nevezzük a nevén: gyalázatos. A férfi: Engedelmet: végre is én nem azért vagyok a világon, hogy eltérjek magától olyanokat, amiért mindenkit másd őszetörnek.

Az asszony: Mindenekelőtt igyekezzek azt az előbbi, minden áron mosolygó nyugodtságot megtartani, azután pedig nekem ne beszéljen ilyen nyagokat.

A férfi: Nem vagyok hajlandó . . .

Az asszony: Mire? Meghallgatni, ha a szemébe mondom, hogy teljesen értem magát, hogy tisztában vagyok, mi a célja valami három-négy hét óta a manővrozásának?

A férfi: Ó, ilyen szép beszédre ismét csendes és jó fiu leszek.

Az asszony: Nem kerül megerősítésébe, sokkal faradságosabb magának a mű-önérzet mű fellobbanása.

A férfi: Elbirom ezt a ledorongálást is . . .

Az asszony: Mondja három esztendő által volt olyan nap, hogy nem láttuk egymást?

A férfi: Ha nap volt is, de este nem.

Az asszony: Ne szórja annyira a sziporkákat. A férfi: Igazat mondtam . . .

Az asszony: És három hét óta? Hányszor volt itt?

A férfi: Ebben a pillanatban nem tudok egész határozott feleletet adni.

Az asszony: Hallja ne utáltassa meg magát teljesen; ne legyen gyáva is.

A férfi: Kérem . . .

Az asszony: Megmondtam: ne legyen gyáva

használt már az eső, mert a perzselő nap-sugarak kiégették mindent. De még ott is, ahol használt az eső a gyökereken álló növényzetnek, panasz és sópáncolás harzik minden gazdálkodó ajkáról, mert az eredmény nemcsak hogy messze marad, úgy minőség mint mennyiség dolgában a tavalyi fölött, de még csak össze sem hasonlítható vele. A rossz terméssel sujtott gazdák ezzel a hozammal még a saját természetbe is szükségleteiket sem fogják tudni fedezni, hol marad még az adó? a tétre való? a gyerekek iskoláztatása? Ha nem is éhínség, de a legnagyobb nélkülözés színhelye lesz tehát még az a vidék is, ahol nem perzselte el mindent a puszító napsugár.

Ezzel a súlyos helyzettel, amely okvetlenül be fog következni, számolni kell ma most. Az állam és társadalom fölé tehetőleg tegye meg az óvintézkedéseket azon célból, hogy a nyomort enyhítse, vagy legalább is elviselhetővé tegye.

Mert borzasztó a gondolat is, hogy Európa tejjel s i. ezzel folyó Kanadájában, a művelt világ élettárában az Alföld és a Dunántul istenöldöté földjén éhínség pusztítson s éhifusznak essenek áldozatul erőteljes férfiak, gyámoltalan gyermekek és aggok.

Szervezkedni kell országszerte az országon nélkülözés ellen. Nagy munka az, melyből előjárásnak, városnak, megyének, államnak s a társadalom minden egyes tehető tagjának egyaránt ki kell vennie a maga részét. A nagy, általános jótékonyági akciónak százfélé módja van, melyeket e helyen még körvonalazni is lehet. De mindenütt a helyi viszonyokhoz mérten a legjobban tudjuk, milyen irányú jótékonyági akcióra van szükség és ahol e szép hivatást komolyan fogják fel, ott nem is lesz olyan inség, mely az emberek egészségében és életében tenne pusztítást.

Az állam teendői már inkább körvonalozhatók. Első sorban a lehető legkíméletesebb módon járjanak el az adószedés s adókievetések és elengedések dolgában a legmesszebbre menőleg vegyék tekintetbe a gazdák súlyos anyagi helyzetét. Az érv, hogy az államnak is nagy kiadásai vannak

e viszonyok közt helyét meg nem állja, mert az állam százmilliónyi kölcsönökkel segíthet magán, míg a gazda éhen halhat, mert nincs egy koronája.

Másodszor munkát kell adni a szegény népnek. Itt vannak a beruházások. Ha a megszavazott készszólton milliónyi építkezésből az idén az előirányzatnál még egyszer nagyobb mennyiséget foganatosítanak, ez alig jelent nagyobb megferhelletést az államra nézve, de százazrek nyomorán segíthet. Ez becsületes, egyszerű és biztos módja a segítségnek.

S e helyen nem hagyhatjuk figyelmen kívül a közönségnek azon nagy zömét, melyet közevetbe sujt az inséges eszlandó a nagy drágaság által. Már egyre másra ütik fel fejüket a drágaság hiénái, pékek, husvágoi, tejszállítók nyakra-főre emelik az árakat, hogy a köznyomorból buzás szonura tegyenek szert. A hatóságok szigorú kötelezősége az élelmi szerek szolgálatóit ellenőrizni, hogy ne élhessenek vissza a sanaru helyzettel. Kár, hogy nincsen meg, mint a középkorban volt, az az inségtörvényünk, amely börtönnel sujtotta azt a termelőt, kereskedőt, vagy iparost, aki inség idején kénye-kedve szerint csigázta fel az élelmi szerek árát. Nagyon is szükség lenne most egy ilyesfajta törvény!

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— **Az új esendőrszárnyparancsnok.** Rákósy Ferenc esendőrszázados távozásával megiresedett a szombathelyi esendőrszárnyparancsnoki állás. A honvédelmi miniszter ezen állást most betöltötte kinevezvén el szárnyparancsnoknak Egyed József II. oszt. esendőrszázados, a brássi szárny volt parancsnokát. Az új esendőrszárnyparancsnok szeptember hó 1-én érkezik Szombathelyre és elfoglalja új hivatalát.

— **Új pálya az ifjúság számára.** A felső kereskedelmi iskolák végzett növendékei, mind elhagyják az iskolát, sok nehezséget kell leküzdeniük miq tisztességes álláshoz, pozícióhoz jutnak. Most a késmárki áll. felső keresk. iskola, a késmárki áll. szövőipari szakiskolával karöltve, módot kíván nyújtani azoknak az ifjaknak, a kik a felső keresk. iskolát sikerrel végezték, hogy 10 hónap alatt a szövőipar terén is oly mérvű ismeretek tehes-

senek szert, a melyek arra képesítsek, hogy nagyobb textilipari vállalatoknál és gyáraknál, valamint a nagyobb konfekciói üzletekben nyelheresse alkalmazzák. Ezek alapos keresk. és szakismeretekkel felruházva, kiszoríthatják textilgyárainkból azokat a külföldieket, akik eme, javarésben jól jövedelmező állásokat, jelenleg betöltik. Eddig erre a pályára lépő ifjak kénszerítve voltak a nevezett szövőiskola kéteves tanfolyamát elvegezni ami rájuk nézve idővesztés volt, vagy pedig csak mint rendkívüli tanulók az egyes tantárgyakat halgatták, miáltal nem kaptak befejezett képzettséget. Evégből a jövő 1904—5-ik tanevben a késmárki áll. felső keresk. iskolával kapcsolatban egyéves textilipari tanfolyam szervezése van tervbe véve, melyről az érdeklődőnek a győri kereskedelmi és iparkamara titkári hivatala készséggel ad felvilágosítást.

— **A Mura szabályozása.** A Mura folyó magyar—stájer határszakaszának szabályozása körüli teendők megállapítása céljából alakított állandó vegyes bizottság Schönholzer Rezső kerületi felügyelő, műszaki tanácsos előnökte mellett Radkersburgban szeptember hó 6-án délelőtt 9 órakor ülést tart.

— **Felhívás a gazdákhöz.** Hivatkozással a földművelésügyi miniszter urnak ide vonatkozó eseli most érkezt leiratára, felkerjük a vármegyebeli gazdák közül azokat, akik bőven rendelkeznek takarmánnyal és annak jobb értékesítése végett állásokat teleteltesre előadani hajlandók, hogy annak kitüntetéssel hány darabot és milyen feltételek mellett fogadnának el, mielőbb Rösler Károlynak, a gazd. egyesület igazgató-titkáriánál Szombathelyen jelentkezzenek.

— **Sorozás előtt.** Sorozás előtt minden legényben emelkedett a hangulat. Ez az emelkedett kedv Glázsár Kálmán muraszombati szíjártó legényben olyankép nyilvánult, hogy Muraszombatban április 24-én óriási ribilliót rendezett a nyugvendégek ivojában. Nesztév even ennek Horváth Miklós rendő, a zajongót eltávolította a koresnából. Erre Glázsárban feltámadt a katonabecsület és elhatározta, hogy bosszút áll a rendőrön. E bosszút ugyan a leglovagiatlanabb módon hajította végre, mert este meglste a rendőrt és orvul rátámadt és elverte. A rendőr feljelentette s a bíróság a minap tárgyalta az ügyet. Glázsár új már huszárszék jelent meg, kissé több belatással. A törvénysek, tekintettel akkori itlas jó kedvére, csupán 8 napi fogházra ítélt. Ez ítélet jogerős.

— **Az ecet-eszencia éltvezélyes.** Ennek bizonyítására a „Deutsch Essigindustrie” két súlyos balesetet hoz nyilvánosságra. Mindket esetben gyermekek ittak ecet esszenciát, amely egyik esetben súlyos belső sérüléseket okozott, a másikban pedig halállal végződött.

— **A grózagalmatok leszállítása.** A szegény emberek grómege szolgálat az a miniszteri leirat,

is. . . Mindössze kétszer méltóztatott három heten belül öt-öt perces látogatást tenni. . .

A férfi: Igaz, de lehetetlen volt. . .
Az asszony: Szegényke. . . A retentő elfogultság tartotta vissza. . .
A férfi: Az is, meg. . .

Az asszony: Meg másvalami is. . . Vagy nem gondolja, hogy tisztességesbb volna, ha nyíltan beszélne? No, ha nem mer, majd én megteszem maga helyett. Tehát legyünk a kifejezésekben precízek. Nem: másvalami, hanem: másvalaki volt az ok.
A férfi: És ha így volna?

Az asszony: És ha így volna? . . . És. . . ha. . . Maga ezt csak így nyugodtan kérdi? . . .
A férfi: De kérem, de hiszen az imént a nyugodtság volt a kedvére való. . .
Az asszony: Ne. . . ne beszéljen így. Mondja, ugy-e nem szeret már?

A férfi: Hazudtán, ha ezt mondanám?

Az asszony: Mondd hát, hogy szeretsz. . .

A férfi: Ezt érezni kell. . .

Az asszony: Mondd ezt, mond, tégy akármit, csak szeress. . . Éreznem, tudnom, látnom kell, hogy szeretsz. . . És, ugy-e nem hagysz el soha?

A férfi: A lelkekkel soha. . .
Az asszony: A lelkekkel? . . . Megölsz. . . Hát másvalaki. . .

A férfi: legyen belatásod. Arról a másvalakiról azt fogja mondani a világ, hogy a feleségem, és én magam is kénytelen leszek majd ezt elhinni, mert szép és lágy orgonaszó mellett jeleníti ezt ki rólnok egy fekete ruhás bácsi. Az egész világot elhiszi neki, tehát nekem is el kell hinnem. . .
Az asszony: Ne gúzól rajtam. . .
A férfi: Én a tied maradok. . .
Az asszony: Nem bírom ezt el. . .

A férfi: Legyen eszed. Sem az orgonaszó, sem a fekete ruhás urnak keneteljes beszéde nem változtatnak miketönnöknek a szerelmem. Talán csupa einizmus, talán csupa rosszaság, ami belőlem beszél, de ennek így kell lenni: megmösülök. . . Nem mondhatnám, hogy egészen kedvtelenül megyek bele ebbe az ügybe: Csak open az en szempontomból öblömbözik attól a kisleánytól, aki ugyan viseli majd a jeggyűrűmet. En tudniük engedékeny ur leszek mellette. Elég jó fiu vagyok ahhoz, hogy ne abrándítsam ki az impresszióból, amit az első pillanában nyert felőlem. . . Nevezts, hogy én engedékeny leszek? . . . Szűrészes ez nekem. Mert a kis lilomim? bevonul hozzám a vagon. Elég becsületes vagyok, hogy ezt így nyíltan kimondom. A többi is szóról-szóra így gondolkodik. Csakhogy az egyik annyira pözöl, hogy más előtt is tagadja, a másik meg olyan színész, hogy önmagának sem vallja be. . . Száz

közül csak kettőben nem a kényelemszeretet a hásszágok gondos szülője. No, én nyugodt lélekkel állapítom meg, hogy az én szerepem nem tartozik e közé a kettő köze. Minden megváltoztathatja az én külső életemet, de befűröl az maradok, aki voltam. Szeretek és szeretni foglak. És, aki téged szeretett, az mindig a tied marad.

II.

A leány: Még negy nap. . .
A férfi: És boldogok leszünk.

A leány: Szólj, igazán lelkesleges, hogy ilyen szép az élet?

A férfi: Lehetne már temellett. . . ? Szeretek. . .

A leány: Ugy-e, még ezt soha senkinek sem mondottad?

A férfi: Soha!

A leány: Reszketek, hogy nem a lelked igazságát mo (ed. . . Soha sem szerettel meg senkit?

A férfi: Így — soha!

A leány: Szédülök. . . És, ha egymáséi leszünk, akkor is fogsz szeretni? Mindig?

A férfi: Aki téged szeretett, az mindig a tied marad. . .

FAY NÁNDOR.

mely most érkezett a vármegye törvényhatóságához. Mert hát kit érdekeltne jobban, mint a szegényeket, hogy a belügyminiszter azon buzgólkodik, miszerint a mostani zálogkamatokat leszállítsa. — A miniszter egyelőre a zálogzási dolgokra nevezte statisztikai adatokat kíván. Ismerni óhajtja a forgalmat, az esetleges városi statumot, ami erre vonatkozik, szóval mindazonk az adatoknak az összeállítását és felterjesztését kívánja, amit a reform megállapításánál feltehető kell venni.

— **Az újságíró halála.** Az újságíró meghalt és a másvilágra érven, csak természetes, hogy bekopogtatott a menországba.

— Ki az? kérdé belülről Szent Péter.
— Egy újságíró.
— Nincs hely, volt a felelet.

— Szegény újságíró erre a pokol ajtaján kopogtatott.

— Ki van ott? kérdi Belzabub.
— Egy újságíró.
— Újságírók számára itt nincs hely.

— Mit volt mit tennie szegény kiülődött léleknek? Visszaouult egy magányos csillagra, ott — lapot alapított és egy hét múlva már volt szabad-gegye a menországba és a pokolba is.

— **Fontos könyv az adózók számára.** Szatmár Sándor szombathelyi pénzügyigazgatósági főgalmazó hezagypótló könyvet szándékozik kiadni. A III. oszt. kereseti adó kivételének küszöbén állva minden adózónak érdekesnek áll tudni, hogy a terhére a jövedelemadót mi alapon, mi módon, mily arányban vetik ki! A szerző eddigi tapasztalatai azt igazolták, hogy egyes adózókkal azért történik meg a sérelem, mert az adózók előtt teljesen ismeretlenek azok a szabályok, a melyek szerint a jövedelemadó terhére kivettetni szokott. Oly könyvet ad ki, melyből a népies kifejezés szerint jövedelemadónak nevezett III. oszt. kereseti adó tekintetében az adózók magukat teljesen tájékozhatják és tájékozatlanságukból származott kár is megszüntethető lesz. A szerző e könyveket csak azok számára szándékozik kinyomtatni, akik azt megrendelik és annak árát (portóval együtt egy koronát) előre beküldik. Amennyiben a bejövő összeg a kiadások fedezésére nem elég, úgy a szerző az összeget a beküldőkön visszaküldi. A könyvet a szerző október hónapban adja ki.

— **Olcsó utazás Amerikába.** Mióta a magyar kormány szerződést kötött az angol Cunard Line hajótársasággal a magyar kivándorlóknak Amerikába való szállítására nézve, azóta a nagy hajótársaságok élénk versenyre keltek egymással, a szállítási tarifát egyre-másra mérsékelik, a Cunard Line, melynek hajói Fiuméből indulnak, ma 120 koronáért szállítja hajóin a Fiuméiorkát és ebben az összegben benne van Fiumében két napi tartózkodás is. Kivándorlasi meghatározott Vas- és Zalamegyére Orbán Ignác Szentgotthéd.

— **Időjelzés.** A 12—13—18-ik esomópontok meghozták az időváltozást, a két első szél és gyenge, az utolsó erős, néhány óráig tartó záporos alakjában. Az idő száraz jellegű azonban még mindig nem törtek végképen és esomópontok sem, ezt, mint már írtam a 24—26-ik: vagy pedig a szeptember 9-ik: erős jellegű esomópontok vannak hivatalba megteenni, különösen az utóbbi az, mely forduló pontul szolgál az uralgó időjárásban. A 24—26—30-ik esomópontok lehírt: esős jellegűek, melyeket követőleg újra allandóbb idő várhatunk a 9-iki esomópont hatásáig, ahonnan kezdve lehírt: esős idők következnek. A korai szétválásra szeptember 13-tól 19-ig, a későbbire pedig szeptember 26-tól 30-ig terjedő időzök a legajánlatosabbak. Szeptember havi esomópontok 3—7—9—10—11—16—20—23—24—26-ra esnek, hol a 9 és 34-ikiek erős hatásúak, a 9-iki esős, a 24-ik: derült jellegű. Meteor.

— **Korcsmárosok veszedelme.** Komoly veszedelem fenyegeti azokat a vendéglősöket és korcsmárosokat, kik templom, avagy más középület közelében tartják fenn korlátlan italmérési engedélyt. A belügyminiszter ugyanis a vármegyéhez intézett leiratában közli, hogy szűréség esetén bármely korlátlan italmérési üzlet megszüntethető, ha az valamely középülettől 50, illetve nagyobb helyeken 100 méternyire nem lélekszik. E megszüntetési jogot nem értelmezte az sem, ha a korcsma előbb 50 a helyén, mint a szomszéd középület. A miniszter eme döntését egy felelőleges provokáció, melyet egy szombathelyi italmérési engedéllyel bíró szeptember intézett a miniszterhez a vármegyének apr. 25-én kelt ama szabályrendelet ellen, mely az italmérési helyeknek a korcs-

mától való távolságát megállapítja. A vármegye kimondta, hogy e határök megállapítása a már meglévő üzletek nem terjed: még akkor sem, ha az üzletek tulajdonosában, avagy bérlelőjében változás áll be. A miniszter a vármegyei szabályrendlet eme pontját törölte, hogy italmérési üzletek csak a középületektől 50, illetve 100 méternyire engedélyezhetők és az 1899. XX. t.-c. 4. § idevonatkozó intézkedései szükség esetén még a szabályrendelet alkotása előtt keletkezett italmérési üzletekkel szemben is alkalmazásba vehetők.

— **Az új tizkoronások.** Az új bankjegyek előállításában már annyira előrehaladtak, hogy már november vagy december hónapban forgalomba hozzák. Az új tizkoronásokat díszítő gyermekfej modelljére az után talált a magyar-osztrák bank rajzolója — Rohan herceg leánykájában. A kis hercegnő nevelőnőjével sétált, mikor a művész megpillantotta s mikor megtudta, hiesoda, megkérte a herceget, engedje meg, hogy leánykájának elragado feje díszítse az új bankókat. A herceg ebbe beleegyezett.

Közgazdaság.

Burgonya terméseink veszedelme.

A sok esapás közl, a mely gazdaságaink jövedelmezőségét megfenntja, nem utolsó helyet foglal el a burgonya rohadása sem, a mely már nem egy esetben a felvidék burgonyatermesztőinkre tettes a legmostohabó viszony között élő rendesen tőjü lakosságát gyakran az éhínséggel fenyegeti.

Oka e bajnak egy alantas szervezetű elősdi: a u. n. phythophora infestans a mely különböző meleg és nedves nyáron olyanformán lepi meg a burgonya leveleit, mint a szőlő levélet a peronospora. Majd azután a betegség előrehaladtával a levelet teljesen törökre megy a gomba esirái pedig lehullanak s lehatolnak a földbe, megtámadják a fejlődésében amugy is visszamaradt burgonyagumókat ugyanannyira, hogy azok gyakran már a kiszedéskor rohadásnak indulnak, de ha ilyenkor épek is még, az elvermelést nem állják, s leg-többnyire az egész bevermelést elrohad széjeli folyik, kiüthatalan bört terjesztve nagy távolságra. E baj ellen a következő módozatokkal lehet is kell védekezni.

1. Nem minden burgonyafajta ellentállóképessége egyenlő e bajjal szemben. Az eddigi kísérletek azt bizonyítják, hogy a magnum bonum s azután pedig a Richter imperator nevű burgonyák azok, melyek leginkább ellentállanak e betegségeknek. A későn érő burgonyák: általában is inkább szenvednek e bajtól, mint a korán érők.

2. Minél gazdagabb a talaj nitrogén készlete rendesen annál hajabb a burgonya levelezete, a mi elősegíti a betegség terjedését. Epen ezért túlbőven alkalmazott nitrogén trágyák hasonlóképen kedveznek e betegség elterjedésének. A káli és foszfortrágyák ellenben akadályozzák e betegség felépését, s ezért különösen olyan vidékeken, a hol e betegség el van terjedve, nem lehet eléggé ajánlani a műtrágyák használatát.

3. Nem szabad vetésre olyan burgonyát használni, a mely a phythoflor infestanssal be van fertőzve. A befertőzést elkerülendő a burgonyának csak minden harmadik, negyedik évben szabad ugyanazon tablára kertüni, azon tablát pedig melynek termését jövő évi vetőmagul szántuk meg kell háromszor permetezniük. Először permetezniük hordó levél — meg az esetben is a burgonya rohadásnak nemesen nyoma, tehát ha a levelet teljesen el — június 15—20-a között másodsor egy hónapnál később, harmadszor augusztus végeén, szeptember elején. A permetezésnél a földbe, hogy a rezoldat a leveletet lehetőleg sűrűn lepje el, magának a rezoldatnak különben nem kell nagyon sürűnek lenni, mert a Phythophora igen kevés rezoldat is elpusztul. Elegendő ha a rezoldatban 2% rezoldat van.

Nagyon természetesen a vetni való burgonyát a lehető legjobb szeleős és száraz helyen kell eltartani.

602/1904. végt. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX.

t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. jbróságknak 1904. évi Sp. II. 154. és 155. sz. végzése következtében dr. Vratarits Iván ügyvéd által képviselt Nemezc János és Ficzók József vasvescési lakosok javára Túrha István és neje szül. Marics Borbála vasvescési lakosok ellen 254 K és 100 K s jár. erejéig 1904. évi augusztus hó 3-án foganatosított ki-elégítési végrehajtás után lefoglalt és 1088 K becsült következő ingóságok, u. m. borju, sertés, malacz, szekér, borpérs, hordó, szelrosta, vegyes takarmány, kumet szerszám, buza, rozs és ezek szalmájából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatok.

Mely árverésnek a muraszombati kir. jbróságknak 1904. évi V. 383/3. sz. végzése folytán 254 kor. és 100 kor. tökekövetkelesek, vagyis 254 kor. után 1903. évi november hó 29-től járó 8% és 100 K után pedig 1902. évi február hó 12. napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 132 K 16 f-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Vasvescésen Túrha István és neje szül. Marics Borbála lakásán leendő megtartására

1904. évi szeptember hó 6-ik napjának

d. e. 11 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szendékezők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbit igénynek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében csak javára is elrendeltek.

Kelt Muraszombatban, 1904. évi aug. hó 27.

Szabadly József,
kir. bír. végrehajtó.

Az izraelita újévre

— dus választékban kaphatók —

BALKÁNYI ERNŐ

papirkereskedésében
MURASZOMBATBAN.

ÜNNEPI

IMAKÖNYVEK

→ AZ IZRAELITA ÜNNEPEKRE ←

MAGYAR ÉS NÉMET FORDÍTASSAL

minden közönséges és finomabb
KIADÁS BAN. KIÁLLÍTÁSBAN.

NAPTÁRAK

KAPHATÓK

BALKÁNYI ERNŐ

papirkereskedésében
MURASZOMBATBAN.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Iskolakönyvek

az összes falusi és városi iskolákra legjutányosabban kaphatók

BALKÁNYI ERNŐ

papirkereskedésében
MURASZOMBATBAN.

595/1904. végt. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. ker. és váltó törvényszék és a muraszombati kir. bíróságnak 1904. évi 26562. és 1904. V. 206. sz. végzése következtében dr. Koiry Arnold és dr. Ludwig Feigl ügyvéd által képviselt Franklin Társulat, Magy. irod. Intezet, ugy Weiss et Dreikurs bécsi czég javára Hirschl Netti muraszombati lakos ellen 120 kor. és 237 kor. 89 f. s jár. erejéig 1904. évi április hó 28-án fogantatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2348 kor. becsült következő ingóságok, u. m. szobabeli bútor és tígelsajtó gépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a muraszombati kir. bíróság 1904. évi V. 206/6. sz. végzése folytán feut felsorolt tökekövetelések és járulékaikból még hátralévő követelések és jár. erejéig Muraszombatban a lefoglalt tárgyak helyein leendő eszközésére

1904. évi szeptember hó 7-ik napjának

d. u. 5 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat

mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Muraszombatban, 1904. évi augusztus hó 27. napján.

Szabadfy József,
kir. bír. végrehajtó.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyei!
legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legelőbbsz szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Elvállal

mindennemű könyvnyomdai munkákat izléses kivitelben.

Minden, a nyomdászat terén előforduló munkák gyorsan és jutányosan szállíthatnak.

Névjegyek.

eljegyzői és esketési kártyák, meghívók, gýászsjelentések gyorsan és pontosan.

KÖNYVNYOMDA MEGNYITÁS.

Van szerencsém Muraszombat és vidéke nagyérdemű közönsége b. tudomására hozni, hogy az Alsólendván már 8 év óta fennálló könyvnyomdám kibővítése végett Muraszombatban egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

FIÓK-KÖNYVNYOMDÁT

nyitottam és azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő gépekkel és szép díszes betűkkel felszereltem.

Hogy a kívánalmaknak mennél szélesebb körben tehessek eleget, könyvnyomdám

KÖNYVKÖTÉSZETTEL ÉS PAPIRKERESKEDÉSSSEL

bővíttem ki.

Raktáron tartok: író-, rajz- és tanszereket, mindennemű okmány- és levélpapirost, cigaretta-hüvelyt stb., stb.

Kérem, sziveskedjék b. megrendeléseivel minél gyakrabban megtisztelni s meg vagyok győződve, hogy ugy áruim jóminőségével, mint pontos kiszolgálással teljes bizalmát és megelégedését fogom kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel

BALKÁNYI ERNŐ.

Táblázatok, községi, körjegyzői és ügyvédi takarékpénztári nyomtatványok gyorsan, pontosan és jutányosan.

Minden, a nyomdászat terén előforduló munkák gyorsan és jutányosan szállíthatnak.

Hírlapokat,

szépirodalmi műveket, árjegyzékeket, étlapokat stb. jutányosan áron.